

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos
OSAVUOSIKATSAUS 1.1. – 31.3.2018

HKLjk 3.5.2018

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Helsingin kaupunkistrategia 2017-2021 hyväksyttiin 27.9.2017 kaupunginvaltuustossa. Joukkoliikenteen pitkän aikajänteen kehittämisenäkömien kannalta olennaisia ovat mm. tavoitteet raideliikenteen ja sähköbussien käytön lisäämiseksi sekä linjaukset Vihdintien ja Tuusulanväylän kaupunkibulevardien ja Malmin raitiotien suunnittelusta.

Helsingin kaupunkistrategian lisäksi HKL:n tavoiteohjelma vuosille 2016 - 2024 luo perustaa HKL:n toiminnan kehittämiseksi. Tavoiteohjelmassa määritellään HKL:n strategiset tavoitteet ja näitä toteuttavat toimenpidekokonaisuudet eli kehitysohjelmat. Ensimmäisenä HKL käynnisti operatiivisen tehokkuuden, omaisuuden hallinnan ja turvallisuuden kehitysohjelmat.

Operatiivisen tehokkuuden kehitysohjelmalla tavoitellaan HKL:n liikenteen hoidon ja sitä tukevien toimintojen tehostamista. Niin tehtyjen kansainvälisten benchmarking-tutkimusten kuin omaan toimintaan pureutuvien selvitysten perusteella tehostamistarve on noin 10 %, jotta HKL on kustannustehokkuudeltaan Euroopan markkinoiden kärkeä. Tehostamistarve vaihtelee merkittävästi toiminnoittain. Vuoden 2016 tasosta vuoden 2018 ensimmäiselle neljännekselle tullessa HKL on jo toteuttanut vuositasolla 3,4 milj. eurolla kustannustehokkuutta parantavia toimia. Vielä kesken ja suunnittelussa olevat toimenpiteet mukaan lukien tehokkuuden arvioidaan paranevan vuositasolla 14,8 milj. euroa vuoteen 2021 mennessä.

Omaisuuden hallinnan kehitysohjelma liittyy HKL:n rooliin Helsingin joukkoliikenteen infrastruktuurin sekä metro- ja raitioliikenteen kaluston omistajana, kehittäjänä ja ylläpitäjänä. Olemassa oleva omaisuus on mittava ja HKL:n tekemät korvaus-, ylläpito- ja uudisinvestoinnit pääsääntöisesti 100-200 milj. euroa vuodessa. Vastuamme veronmaksajien rahojen tarkoituksenmukaisesta ja tehokkaasta käytöstä on mittava. Omaisuuden hallinnan kehitysohjelmalla etsitään keinoja mm. nykyisen omaisuuden ylläpidon laadun ja kustannustehokkuuden tarkoituksenmukaiseen hallintaan, joukkoliikenneinfrastruktuurin mahdollistaman tulovirran kasvattamiseen luomalla mahdollisuuksia eri palveluiden kehittämiseen yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa sekä uusinvestointien aiempaa korkeatasoisempaan kustannusohjaukseen ja laadunhallintaan. Talvella 2017-2018 on omaisuuslajikohtainen ohjausryhmätyöskentely HKL:ssä käynnistetty ja projektien ja omaisuuslajien hallinnan uudet toimintatavat on otettu käyttöön.

Turvallisuuden kehitysohjelmassa parannetaan toimintamalleja HKL:n hoitamassa liikenteessä, varikoilla, työmailla, kalustossa ja infrastruktuurissa. Turvallisuustyön perusteita määrittää vuonna 2016 voimaan tullut kaupunkiraideliikennelaki ja tähän liittyen Liikenteen turvallisuusvirasto (Trafi) auditoi HKL:n toimintaa antaen tärkeitä huomioita toiminnasta.

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

tamme kehittämiseksi. Turvallisuuden kehitysohjelman puitteissa valmistuivat mm. HKL:n turvallisuusperiaatteet sekä organisaatioturvallisuusohje. Keväällä 2018 ovat valmistella sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelyt, turvallisuuteen liittyvän mittariston ja seurannan kehittäminen sekä kesän 2018 turvallisuuden teematapahtuman järjestäminen.

Vuoden 2018 tehtäviä katsottaessa HKL:n tulevaisuuden kannalta ratkaisevinta on päätös Raide-Jokerin liikennöitsijästä. Samassa yhteydessä ratkaistaan myös kantakaupungin raitioliikenteen liikennöintisopimuksen jatko. HSL tulee HKL:n syyskuussa 2018 antaman tarjoutumisen pohjalta vuoden 2018 lopussa päättämään, onko HKL yhteiskunnalle paras toimija liikennöitsijäksi. Tarjoutumisemme valmistelu ja sen pohjaksi tehtävä työ niin laadun kuin kustannustehokkuuden parantamiseksi ovat olleet HKL:n huomion keskiössä myös vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä.

Vuoden 2017 marraskuussa matkustajaliikenteelle avatun länsimetron liikennöinnin ja infrastruktuurin hallinnan toimintamalleja vakiinnutettiin. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä myös toteutettiin kokeilu tiheämmän ruuhkaliikenteen toteuttamiseksi Matinkylään saakka. Liikennöinnissä huolia ensimmäisellä vuosineljänneksellä aiheutti erityisesti kuljettajapula, johon pääsiäisenä valmistunut kuljettajakurssi toi merkittävää helpotusta. Myös metron infrastruktuurissa ja junakalustossa ilmeni teknisiä ongelmia, jotka vaikuttivat liikenteen luotettavuuteen.

HKL ja Länsimetro Oy:n yhteistyö toteutui 3.2.2017 allekirjoitetun yhteistyösopimuksen puitteissa niin, että yhteistyötä ohjaa ja johtaa länsimetron yhteistyöryhmä. HKL on vastannut yhteistyösopimuksen perusteella länsimetron infrastruktuurista kuin omastaan 4.10.2017 alkaen. Näin HKL:llä on edellytykset hoitaa koko Helsingin seudun metroa yhtenä kokonaisuutena. Yhteistyön puitteissa Länsimetro Oy on suorittanut myös HKL:lle kuuluvien tehtävien auditointeja ja toiminnan kehittämiseen liittyvä vuorovaikutusprosessi on ollut käynnissä koko katsauskauden ajan. HKL jatkuvasti kehittää länsimetron huoltoon ja kunnossapitoon liittyviä prosesseja todettujen tarpeiden ja vaatimusten mukaisesti.

Raide-Jokerin infrahankkeen joulukuussa 2017 aloittanut allianssi sai valmiiksi ensimmäisen kustannusarvion hankkeen kokonaiskustannuksista maaliskuussa 2018. Kustannuksiksi arviointiin tällä hetkellä 370 miljoonaa euroa (indeksikorjattu), joka on 95 miljoonaa euroa enemmän kuin hankesuunnitelman enimmäishinta. Allianssi jatkaa suunnittelua vuoden 2019 alkuun ja pyrkii saavuttamaan ratkaisuja, joilla allianssin tavoitehinta saadaan hankesuunnitelman mukaiseksi.

Helsingin kantakaupungin raitiotievarikkojen kehittämissuunnitelma valmistui ja se käsiteltiin kaupungin johtoryhmässä, HKL:n johtokunnassa ja HSL:n hallituksessa. Täytäntöönpanon valmistelu etenee niin,

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

että Ruskeasuon varikon rakentamisen on tarkoitus alkaa 2019. Laajasalon raitiotievarikon suunnittelukilpailun voittajaksi valittiin suunnitelma Scapes, jossa raitiotievarikon ympärille toteutettaisiin 6-7 asuinrakennusta yhdeksi hybridikortteliksi. Hankkeen suunnittelu jatkuu viitesuunnitelman tarkentamisella vuoden 2018 aikana. Varikon on tarkoitus valmistua Kruunusillat-hankkeen mukaisessa aikataulussa vuonna 2025.

Vuoden 2017 lopulla HKL teki Bombardierin kanssa Variotram-raitiovaunuja koskevien sopimusten purkamisesta sovintoratkaisun. Sopimuksen soveltaminen on jatkunut suunnitellusti ja kaikki Variotram-raitiovaunut poistuvat liikenteestä vuoden 2018 loppuun mennessä. HKL on neuvotellut niiden jälleenmyynnistä sovintosopimuksen ehtojen mukaisesti Bombardierin kanssa.

HKL:n johtokunta hyväksyi hankesuunnitelman 10 uuden matalalattiaisen raitiovaunun hankkimiseksi perustuen siihen vaunu- ja vuoromäärälaskelmaan vuosille 2019-2024, jonka HSL ja HKL ovat yhdessä laatineet. Hankesuunnitelma etenee kaupunginvaltuuston käsittelyyn kevään aikana.

Metron automatisointia koskevien sopimusten purkuasian käsittely alkoi Helsingin käräjäoikeudessa kesäkuussa 2017. Prosessi on jatkunut syksyn ja kevään aikana kirjallisena tähdäten siihen, että suulliset käsittelyt käräjäoikeudessa alkavat syksyllä 2018.

Helsingin kaupunkipyöräpalvelu nousi vuonna 2017 käyttöasteeltaan aivan maailman kärkeen. Vuoden 2018 alussa HKL on toteuttanut palvelun ajallisen laajennuksen niin, että liikenne alkoi jo huhtikuun alussa. Lisäksi HKL on selvittänyt mahdollisuuksia ja johtokunta on hyväksynyt hankesuunnitelman kaupunkipyöräpalvelun maantieteellisestä laajentamisesta. Tarkoituksena on ratkaista laajennusta koskeva hankintakonsepti toukokuun alkuun 2018 mennessä. Espooseen toukokuussa avautuva kaupunkipyöräpalvelu on yhteentoimiva Helsingin kaupunkipyöräpalvelun kanssa.

MATKUSTAJA- JA LIIKENNESUORITTEET

Matkustajasuoritteet

HKL:n tuottamassa raitio- ja metrolienteessä tehtiin yhteensä 38,2 milj. matkaa tammi-maaliskuussa. Raitioliikenteessä matkoja tehtiin 5,3 % edellisvuotta enemmän ja metrolienteessä 32,5 %. Raitioliikenteessä matkustajamäärää nostaa elokuussa 2017 tehdyt linjastomuutokset ja metrolienteessä länsimetron käynnistyminen marraskuussa 2017. Suomenlinnan lauttaliikenteessä matkustajia oli hieman edellisvuotta vähemmän.

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

Paikkakilometrit, jotka kuvaavat matkojen tarjontaa, lisääntyivät edellisvuodesta raitioliikenteessä 11,1 % ja metrolaikenteessä 63,4 %.

Seuraavissa taulukoissa on yhteenveto matkustajasuoritteiden kehityksestä:

Matkustajamäärä, milj. nousua	TP2017	31.3.2017	31.3.2018	Ero-%
Raitioliikenne	60,2	15,0	15,8	5,3%
Metrolaikenne	81,2	16,9	22,4	32,5%
Lauttaliikenne	2,1	0,3	0,3	-7,2%
Yhteensä	143,4	32,2	38,5	19,6%

Paikkakilometrit, milj. km	TP2017	31.3.2017	31.3.2018	Ero-%
Raitioliikenne	664,6	159,8	177,5	11,1 %
Metrolaikenne	2 368,5	523,8	855,7	63,4 %
Yhteensä	3 033,1	683,6	1 033,1	51,1 %

Liikennesuoritteet

Raitio- ja metrolaikenteessä myös liikennesuoritteet olivat selvästi suuremmat kuin edellisenä vuonna vastaavana ajankohtana. Raitioliikenteessä uudet Artic-vaunut ovat mahdollistaneet sen, että matalalattiavaunukaluston osuus ajetuista linjakilometreistä on noussut. Vanhoilla korkealattiaisilla nivelvaunuilla ajettiin enää erittäin vähän linjakilometrejä.

Seuraavissa taulukoissa on yhteenveto liikennesuoritteiden kehityksestä:

Raitioliikenteen liikennesuoritteet	TP2017	31.3.2017	31.3.2018	Ero-%
Linjakilometrit	5 710 533	1 408 777	1 476 374	4,8 %
- Nivelvaunut	130 135	72 336	236	-99,7 %
- Osamatalalattiivaunut	2 339 317	600 626	576 065	-4,1 %
- Matalalattiivaunut	3 241 081	735 816	900 072	22,3 %
Linjatunnit	473 248	115 056	125 159	8,8 %
Vuoropäivät	30 413	7 647	7 900	3,3 %

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

Metrolinjakilometrit	TP2017	31.3.2017	31.3.2018	Ero-%
Junalinjakilometrit	4 112 001	909 400	1 485 538	63,4 %
Linjatunnit	119 239	27 702	39 615	43,0 %
Vuoropäivät	8 027	1 896	2 776	46,4 %

SITOVIERN TAVOITTEIDEN TOTEUMINEN

HKL:n sitovat tavoitteet ja niiden toteuma 1. vuosineljänneksellä ja koko vuoden ennuste ovat:

	Tavoite 2018	1. vuosineljännes	Ennuste 2018	
Tilikauden tulos vähintään nolla [M€]	0		1,2	
Toiminnan kokonaiskustannukset per paikka-km laskevat (positiivinen tuottavuuskehitys) [€/paikka-km]	0,056	0,043	0,055	
Asiakastyytyväisyys vähintään vuoden 2016 tasolla (liikennöitsijäarvosana)				
Raitioliikenne	4,04	-	4,04	
Metrolinjakilometrit	4,19	-	4,09	
Liikennöinnin luotettavuus säilyy vuoden 2016 tasolla				
Raitioliikenne [%]	99,84	99,72	99,84	
Metrolinjakilometrit [%]	99,84	99,26	99,50	
Matkustajien kokemus järjestys ja turvallisuus paranevat vuoden 2016 tasosta				
Raitioliikenne	4,22	-	4,22	
Metrolinjakilometrit	4,18	-	4,15	

Sitovista tavoitteista ennustetaan saavuttavan vuonna 2018 viisi (5) kahdeksasta (8). Laitoksen sitovista tavoitteista taloudellisen tuloksen, toiminnan kokonaiskustannusten, raitioliikenteen asiakastyytyväisyyden, raitioliikenteen liikennöinnin luotettavuuden sekä raitioliikennematkustajien kokemuksen järjestyksen ja turvallisuuden ennakoitavan tavoitteen mukaisesti.

Metrolinjakilometrien asiakastyytyväisyyden ennustetaan jäävän tavoitteesta. Tutkimustietoa ei ole vielä käytettävissä, mutta HKL on saanut alkuvuonna epäedullisen julkisuuskuvan metrolinjakilometrien toteuttajana ja työnantajana. Tämän ennustetaan heijastuvan asiakkaiden kokemukseen ja näkymään alle tavoitteen jäävässä metrolinjakilometrien liikennöitsijäarvosanassa.

Myös liikennöinnin luotettavuuden ennustetaan jäävän tavoitteesta metrolinjakilometrien alkuvuoden alhaisen ajettujen lähtöjen osuuden vuoksi. Pääasiallisena syynä ajamattomiin lähtöihin on ollut henkilökuntapula ja osittain myös tekniset viat.

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

MetroliiKENNEMATKUSTAJIEN kokeman järjestyksen ja turvallisuuden ennustetaan jäävän tavoitteista, mutta pysyvän silti viime vuoden tasolla. Liikenteeseen ei ennusteta tulevan sellaisia suuria muutoksia, joilla olisi ennakoitua suurempaa vaikutusta metromatkustajien järjestyksen ja turvallisuuden tunteeseen.

HENKILÖSTÖ

HKL:n henkilöstömäärä oli 1 227 henkilöä 31.3.2018 (31.3.2017: 1 208). Vuoden 2017 lopussa henkilöstömäärä oli 1 236. Keskimäärin tammi-maaliskuussa henkilöitä oli 1 230, kun vastaavalla kaudella vuonna 2017 henkilöitä oli keskimäärin 1 193. Metro- ja raitiovaunukuljettajia on 19 enemmän maaliskuussa kuin vuotta aikaisemmin.

Henkilöstökuluja on kertynyt tammi-maaliskuussa 13.437.381,85 euroa (2017: 13.044.635,54).

INVESTOINNIT

Maaliskuun loppuun mennessä on toteutunut investointimenoja 23,4 milj. eurolla. Suurimmat yksittäiset investoinnit ovat olleet Artic-raitiovaunujen maksut. Vuoden 2018 aikana toimitettavien 20 optiovaunun maksuja on maksettu 10,8 milj. euroa ja toimituksessa olevien 40 vaunun maksuja on suoritettu 5,2 milj. eurolla maaliskuun loppuun mennessä.

Koko vuoden investointiennuste on 147,9 milj. euroa eli 17,0 milj. euroa budjetoitua vähemmän. Sörnäisten metroaseman peruskunnostus, Siilitien metrosillan vahventaminen, Töölön varikon lattioiden ja julkisivun peruskunnostus, Hakaniemen metroaseman peruskunnostus ja Helsingin metron asetinlaitteen uusiminen ovat toteutumassa vuodelle 2018 budjetoitua pienempinä. Pääsyyinä on aikataulujen päivittyminen ja hankkeiden toteutuksen siirtyminen osittain seuraaville vuosille.

Koko vuoden suurin investointikohde on Artic-optiovaunujen (20 vaunua) hankinta 39,0 (TB18: 34,6) milj. euroa. Vaunujen toimitusaikaa on nopeutettu budjettivaiheessa arvioidusta ja tavoitteena on, että kaikki 20 vaunua olisi toimitettu HKL:lle vuoden 2018 aikana.

Muita suuria investointeja ovat alkuperäinen Artic-vaunujen toimitus (40 vaunua) 7,0 (TB18: 6,5) milj. euroa, Helsingin metrona asetinlaite 5,9 (TB18: 6,9) milj. euroa, Hakaniemen lippuhallin peruskorjaus 5,8 (TB18: 7,0) milj. euroa, uusien M300-metrovaunujen maksut 5,1 (TB18: 0,3) milj. euroa ja Kalasataman liityntäpysäköintipaikat 5,0 (TB18: 5,0) milj. euroa.

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

KÄYTTÖTALOUS

Kauden toteuman vertailu edelliseen vuoteen

HKL:n liikevaihto on yhteensä 50,8 (2017: 44,8) milj. euroa 1.1.-31.3.2018 eli 13,4 % edellisvuotta enemmän. Liikevaihdon nousu johtuu pääosin länsimetron käynnistymisestä marraskuussa 2017 ja sen vaikutuksesta metron liikennöintikorvaukseen ja HSL:ltä saatavaan infrakorvaukseen. HKL hoitaa myös länsimetron asemien ja radan kunnossapidon, ja laskuttaa kunnossapidosta LM Oy:tä.

Liiketoiminnan muissa tuotoissa on mukana pysäkkien mainostuloja 1,8 (2017: 0) milj. euroa, jotka perustuvat kesällä 2017 solmittuun pysäkkisopimukseen JCDecauxin kanssa.

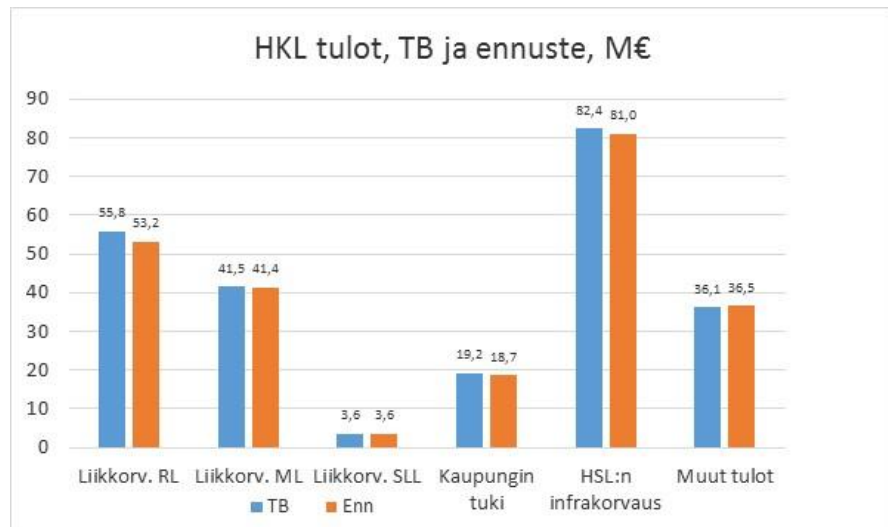
Vastaavasti HKL:n menoissa on nousua edelliseen vuoteen verrattuna. Kulut ennen liikeylijäämää olivat 39,0 (2017: 35,1) milj. euroa eli 11,1 % edellisvuotta enemmän. Aineiden ja palveluiden ostoissa on mukana länsimetron asemien menot kuten sähköt, vartiointi, siivous ja huollot, joita ei toteutunut juuri ollenkaan alkuvuonna 2017. Myös LM Oy:lle maksettavat rahoitus- ja hoitovastikkeet nostavat menotasoa viime vuodesta.

Koko vuoden ennusteen vertailu tulosbudjettiin

Koko vuoden liikevaihto on 210,9 milj. euroa eli 4,6 milj. euroa vähemmän kuin tulosbudjetissa. Raitioliikenteen liikennöintikorvauksen ennakoidaan toteutuvan 2,6 milj. euroa budjetoitua pienempänä, mikä johtuu pääosin pääkorvausosuudessa tapahtuneesta muutoksesta Variotramvaunujen osalta. HSL:ltä veloitettavia infrakorvauksia on toteutumassa 1,4 milj. euroa budjetoitua vähemmän.

Seuraavassa kuvassa on HKL:n tulosbudjetin ja ennusteen tuloerät:

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

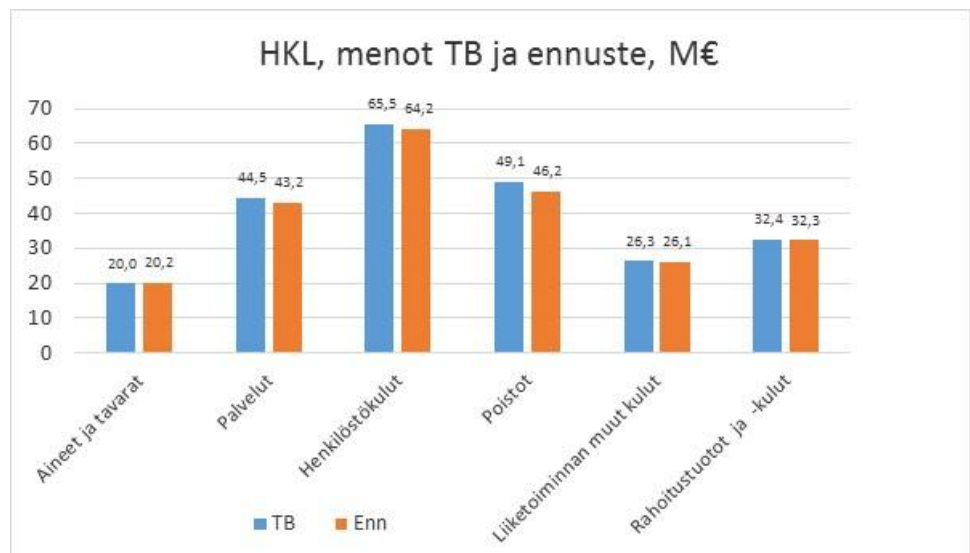

Menoissa poistoja on toteutussa 2,8 milj. euroa budjetoitua vähemmän. Suurin yksittäinen syy on Variotram-raitiovaunujen jäljellä olleen hankintamenon alaskirjaus 31.12.2017, joten vaunuista ei toteudu poistoja vuonna 2018 (TB18: 2,2). Kirjaus liittyi sopimukseen, jossa vaunujen toimittajan kanssa sovittiin vaunujen palauttamisesta toimittajalle vuoden 2018 aikana.

Palveluiden ostoja on toteutussa 43,2 milj. euroa eli 1,3 milj. euroa budjettia vähemmän. Raitioratojen profilointi on siirtymässä osittain vuodelle 2019, joten vuoden 2018 aikana toteutuu profiloinnin kuluja 0,5 milj. euroa vähemmän kuin on budjetoitu.

Henkilöstökulujen ennuste on 64,2 milj. euroa eli 1,3 milj. euroa budjettia vähemmän. Kuljettajien ja tuntipalkkaisten palkkakulut ovat jäämässä budjetoitua pienemmiksi.

Seuraavassa kuvassa on HKL:n tulosbudjetin ja ennusteen kuluerät:

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

HKL:n tilikauden tulosenuste on 1,2 (TB18: 0) milj. euroa.

RAHOITUS JA TUNNUSLUVUT

HKL:n kassavarat ovat -161,3 milj. euroa 31.3.2018 (31.12.2017: -164,7).

HKL:n lainat kaupungilta ovat 15,1 milj. euroa ja muut lainat 245,3 milj. euroa 31.3.2018. Muut lainat on nostettu Euroopan investointipankilta ja Pohjoismaiden investointipankilta. Raportointikaudella ei ole nostettu uutta lainaa.

Loppuvuoden aikana nostettava lainamääratarve on 286,5 milj. euroa. Lainamäärä tarkentuu loppuvuoden aikana. HKL:n nostamaan lainamäärään vaikuttaa koko kaupungin rahoitustilanne, ja HKL tulee nostamaan vuoden 2018 aikana nostettavat lainat kaupungin sisäisinä lainoina.

HKL:n omavaraisuusaste on 49,2 % 31.3.2018 (31.12.2017: 49,3 %).

LIITTEET

- Liite 1: Tuloslaskelmaennuste
- Liite 2: Tuloslaskelma
- Liite 3: Tase, vastaavaa
- Liite 4: Tase, vastattavaa
- Liite 5: Rahoituslaskelma
- Liite 6: Tunnusluvut
- Liite 7: Tunnuslukujen laskentaperusteet

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 1

	Ennuste	Tulosbudjetti	Erutus
TUOSLASKELMAENNUSTE 1000€	2018	2018	
LIIKEVAIHTO			
Tuki kaupungilta	18 664	19 161	-496
Liikennöintikorvaukset	98 227	100 984	-2 757
Infrakorvaukset	81 000	82 378	-1 377
Muut myyntitulot	13 017	13 025	-8
	210 909	215 547	-4 638
Valmistus omaan käyttöön	5 830	6 099	-269
Liiketoiminnan muut tuotot	17 670	17 020	649
	23 500	23 119	380
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:			
Ostot tilikauden aikana	-20 216	-19 953	-263
Ulkopuoliset palvelut			
SLL-korvaus	-4 050	-4 050	0
Muiden palvelujen ostot	-39 157	-40 414	1 257
	-63 423	-64 417	994
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-50 241	-51 112	871
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-11 903	-12 213	310
Muut henkilösivukulut	-2 071	-2 192	121
	-64 214	-65 517	1 303
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-46 207	-49 054	2 847
	-46 207	-49 054	2 847
Liiketoiminnan muut kulut			
Vuokrakulut	-24 494	-24 611	117
Muut kulut	-1 636	-1 671	35
	-26 130	-26 282	152
LIIKEYLIJÄÄMÄ	34 435	33 397	1 038
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkokulut			
Kaupungin lainasta	-7	-7	0
Muista lainoista	-4 333	-4 471	138
Korvaus peruspääomalle	-8 442	-8 442	0
Infrakorko	-19 479	-19 479	0
Muut rahoituskulut	0	0	0
	-32 261	-32 399	138
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	2 174	998	1 176
Varausten ja rahastojen muutos			
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	2 767	2 767	0
Vapaaehtoisten var. vähennys (+)	-3 765	-3 765	0
	-998	-998	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	1 176	0	1 176

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 2

TULOSLASKELMA	31.3.2018	31.3.2017
LIIVEVAIHTO		
Tuki kaupungilta	4 790 166,00	4 878 898,26
Liikennöintikorvaukset	23 082 274,25	22 553 010,62
Infrakorvaukset	20 480 080,75	17 324 917,74
Muut myyntitulot	<u>2 438 917,05</u>	<u>20 056,68</u>
	50 791 438,05	44 776 883,30
Valmistus omaan käyttöön	1 255 913,93	1 259 378,30
Liiketoiminnan muut tuotot	<u>6 772 210,28</u>	<u>4 752 532,23</u>
	8 028 124,21	6 011 910,53
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Ostot tilikauden aikana	-4 902 325,61	-3 375 127,87
Ulkopuoliset palvelut		
SLL-korvaus	-699 030,90	-908 007,23
Muiden palvelujen ostot	<u>-6 408 785,28</u>	<u>-4 296 025,42</u>
	-12 010 141,79	-8 579 160,52
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-10 501 339,27	-10 081 196,33
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-2 513 167,87	-2 495 700,82
Muut henkilösivukulut	<u>-422 874,71</u>	<u>-467 738,39</u>
	-13 437 381,85	-13 044 635,54
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	<u>-10 540 540,67</u>	<u>-11 716 079,02</u>
	-10 540 540,67	-11 716 079,02
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokratulot	-2 811 890,91	-1 630 432,27
Muut kulut	<u>-163 902,08</u>	<u>-104 178,53</u>
	-2 975 792,99	-1 734 610,80
LIIVEVAIHTO	19 855 704,96	15 714 307,95
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	33,89	4 709,01
Korkokulut		
Kaupungin lainasta	-1 740,00	-1 847,22
Muista lainoista	-883 681,79	-974 670,87
Korvaus peruspääomalle	-2 110 499,82	-2 110 499,82
Infrakorko	-4 869 696,24	-2 766 885,00
Muut rahoituskulut	<u>-458,99</u>	<u>-232,29</u>
	-7 866 042,95	-5 849 426,19
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	11 989 662,01	9 864 881,76
Varausten ja rahastojen muutos		
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	691 798,89	743 744,82
Vapaaehtoisten var. vähennys (+)	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
	691 798,89	743 744,82
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	12 681 460,90	10 608 626,58

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 3

TASE

VASTAAVAA	31.3.2018	31.3.2017	31.12.2017
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	471 084,05	241 846,31	169 507,99
Muut pitkävaikutteiset menot	2 164 865,59	0,00	2 192 859,54
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 153 046,70	3 548 227,86	4 012 823,41
	6 788 996,34	3 790 074,17	6 375 190,94
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset ja rakennelmat	213 595 020,13	222 416 003,05	216 686 614,14
Kiinteät rakenteet ja laitteet	214 283 195,99	215 293 335,79	216 661 372,18
Koneet ja kalusto	277 946 604,58	245 294 422,17	270 965 341,60
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	127 996 856,63	118 265 539,79	117 114 837,62
	833 821 677,33	801 269 300,80	821 428 165,54
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	39 505 024,70	39 433 232,00	39 505 024,70
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00
	39 505 024,70	39 433 232,00	39 505 024,70
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	7 807 472,45	6 720 002,32	6 701 641,32
	7 807 472,45	6 720 002,32	6 701 641,32
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Saamiset konsernin muilta yrityksiltä			
Muut saamiset	31 839 535,55	6 241 168,89	31 839 535,55
	31 839 535,55	6 241 168,89	31 839 535,55
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	621 651,88	871 330,85	7 979 579,17
Saamiset konsernin muilta yrityksiltä			
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	9 079 736,79	12 500 117,55	11 590 935,74
Yhdystili	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	341 357,20	296 959,48	1 196 433,36
Muut saamiset	26 263 934,14	22 203 816,00	6 056 650,32
	36 306 680,01	35 872 223,88	26 823 598,59
Rahat ja pankkisaamiset			
Rahat ja pankkisaamiset	2 046,19	218 756,41	88 733,91
	2 046,19	218 756,41	88 733,91
VASTAAVAA YHTEENSÄ	956 071 432,57	893 544 758,47	932 761 890,55

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 4

TASE

VASTATTAVAA	31.3.2018	31.3.2017	31.12.2017
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	93 804 124,97	93 804 124,97	93 804 124,97
Koroton peruspääoma	286 213 492,66	286 213 492,66	286 213 492,66
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	23 054 643,96	20 079 664,74	20 079 664,74
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>12 681 460,90</u>	<u>10 608 626,58</u>	<u>2 974 979,22</u>
	415 753 722,49	410 705 908,95	403 072 261,59
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKSET			
Poistoero	48 981 557,31	51 904 590,60	49 673 356,20
Vapaaehtoiset varaukset			
Investointivaraukset	5 705 092,43	1 812 322,23	5 705 092,43
Muut varaukset	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
	54 686 649,74	53 716 912,83	55 378 448,63
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	13 072 788,90	15 060 464,39	13 072 788,90
Lainat konsernin muilta yrityksiltä			
Lainat rahoituslaitoksilta	233 122 482,52	246 207 365,98	233 122 482,52
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00
Muut velat	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
	246 195 271,42	261 267 830,37	246 195 271,42
Lyhytaikainen			
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	1 987 675,49	1 987 675,49	1 987 675,49
Lainat konsernin muilta yrityksiltä			
Lainat rahoituslaitoksilta	12 141 487,23	10 603 025,69	13 084 883,46
Saadut ennakot	685 000,00	0,00	2 529 800,00
Ostovelat	8 836 048,64	2 470 865,52	17 879 310,12
Velat konsernin muille yrityksille			
Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	8 625 191,63	3 980 172,88	10 137 834,60
Yhdystili	161 315 969,72	109 400 321,01	164 778 678,39
Siirtovelat	11 158 901,30	12 081 824,39	16 009 351,24
Muut lyhytaikaiset velat	<u>34 685 514,91</u>	<u>27 330 221,34</u>	<u>1 708 375,61</u>
	239 435 788,92	167 854 106,32	228 115 908,91
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>956 071 432,57</u>	<u>893 544 758,47</u>	<u>932 761 890,55</u>

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 5

RAHOITUSLASKELMA 1000 €
1.1. - 31.3.2018

	31.3.2018	31.3.2017	31.12.2017	Ennuste
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Tulorahoitus				
Liikelijäämä (-alijäämä)	19 856	15 714	28 270	34 435
Poistot ja arvonalennukset	10 541	11 716	48 329	46 207
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korvaus peruspääomalle	-2 110	-2 110	-8 442	-8 442
Infrakorko	-4 870	-2 767	-12 143	-19 479
Korkokulut kaupungin lainasta	-2	-2	-1	-7
Muut	-884	-970	-3 791	-4 333
	22 530	21 581	52 222	48 381
Investoinnit netto*				
Tuotantoinvestoinnit	-23 348	-12 975	-72 404	-147 854
Henkilökuljetuksen perusinvestoinnit	0			
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0			
Pysyvien vastaavien myyntituotot	0			
	-23 348	-12 975	-72 404	-147 854
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA	-818	8 606	-20 182	-99 473
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikainen				
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen lisäys	0	0	0	286 500
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen vähennys	0	0	-1 988	-6 306
Muilta saatujen lainojen vähennys	0	0	-13 085	-13 967
Lyhytaikainen				
Muilta saatujen lainojen muutos	-943	-943	1 538	0
	-943	-943	-13 534	266 227
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 106	-105	-87	0
Yhdystilisaamisten muutos, lisäys (-), vähennys(+)	0	0	0	-2 063
Yhdystilivelkojen muutos, lis (+), väh (-)	-3 463	3 724	59 103	-164 779
Saamisten muutokset, lisäys (-), vähennys(+)	-11 994	-15 149	-32 608	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	2 511	-3 485	-2 576	0
Korottomien velkojen muutos, lis (+), väh (-)	17 239	8 409	4 653	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-1 513	-1 045	5 113	0
	1 674	-7 651	33 598	-166 841
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA	731	-8 594	20 064	99 386
RAHAVAROJEN MUUTOS	-87	12	-118	-87
Rahavarojen muutos				
Kassavarat kauden lopussa	2	219	89	2
Kassavarat 1.1.	89	207	207	89
	-87	12	-118	-87
Yhdystili	-161 316	-109 400	-164 779	2 063

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 6

TUNNUSLUVUT	31.3.2018	31.3.2017	31.12.2017
Toiminnan laajuus			
Liikevaihto, milj. €	50,8	44,8	180,6
Liikevaihdon muutos, %	13,4		
Tulos ja kannattavuus			
Liikevoitto, milj. €	19,9	15,7	28,3
Liikevoitto, %	39,1	35,1	15,7
Rahoitustulos, %	44,4	48,2	28,9
Kokonaispääoman tuotto, %	8,4	7,1	3,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	11,0	8,6	3,9
Rahoitus			
Omavaraisuusaste, %	49,2	52,0	49,3
Quick ratio	0,2	0,2	0,1
Current ratio	0,2	0,3	0,1

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 7

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

TOIMINNAN LAAJUUS

Liikevaihdon muutos, % 100 x $\frac{\text{Liikevaihdon muutos}}{\text{Liikevaihto edellisellä kaudella}}$

TULOS JA KANNATTAVUUS

Liikevoitto, % 100 x $\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Liikevaihto}}$

Rahoitustulos, % 100 x $\frac{\text{Liikevoitto} + \text{Rahoituskulut} - \text{Poistot}}{\text{Liikevaihto}}$

Kokonaispääoman tuotto, % 100 x $\frac{\text{Liikevoitto} + \text{Rahoituskulut}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma keskimäärin tilikaudella}}$

Sijoitetun pääoman tuotto, % 100 x $\frac{\text{Liikevoitto} + \text{Rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin tilikaudella)}}$

RAHOITUS

Omavaraisuusaste, % 100 x $\frac{\text{Oikaistu oma pääoma}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma - saadut ennakkomaksut}}$

Quick ratio $\frac{\text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat - saadut ennakkomaksut}}$

Current ratio $\frac{\text{Vaihto-omaisuus} + \text{rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat}}$